

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. KO-05932/2014-ERU

V Ostravě dne 24. června 2014

Č. j. 05932-3/2014-ERU

PŘÍKAZ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, v příkazním řízení podle ust. § 150 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, vedeném pod sp. zn. KO-05932/2014-ERU s účastníkem řízení, kterým je společnost **ŠÍP STAVING s.r.o.**, se sídlem Ostrava - Zábřeh, ul. Kpt. Vajdy 3047/20, PSČ: 700 30, IČ: 253 85 755, ve věci podezření ze spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona, rozhodl

takto:

I. Účastník řízení, společnost ŠÍP STAVING s.r.o., se sídlem Ostrava - Zábřeh, ul. Kpt. Vajdy 3047/20, PSČ: 700 30, IČ: 253 85 755, se tím, že v rozporu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona prováděl dne 7. srpna 2013 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v ulici Chelčického 10/649 v Ostravě zemní práce na stavbě „Rekonstrukce chodníku Chelčického“, při kterých byl prostřednictvím strojního mechanismu poškozen odvodňovač nízkotlakého plynovodu DN 20, čímž došlo k porušení zákazu poškození plynárenského zařízení činností v ochranném pásmu či mimo ně, **dopustil spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona.**

II. Podle ust. § 91a odst. 4 energetického zákona se účastníkovi řízení, společnosti ŠÍP STAVING s.r.o., se sídlem Ostrava - Zábřeh, ul. Kpt. Vajdy 3047/20, PSČ: 700 30, IČ: 253 85 755, za spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) téhož zákona ukládá **pokuta ve výši 5 000 Kč** (slovy: pět tisíc korun českých), která je splatná do 15 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, se sídlem Praha 1, Na Příkopě 28, PSČ: 110 03, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 06814.

III. Podle ust. § 79 odst. 5 správního řádu ve spojení s ust. § 6 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, se účastníkovi řízení, společnosti ŠÍP STAVING s.r.o., se sídlem Ostrava - Zábřeh, ul. Kpt. Vajdy 3047/20, PSČ: 700 30, IČ: 253 85 755, ukládá povinnost uhradit **náklady řízení ve výši paušální částky 1 000 Kč** (slovy: jeden tisíc

korun českých). Náklady řízení jsou splatné do 15 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí, a to na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, se sídlem Praha 1, Na Příkopě 28, PSČ: 110 03, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 06814.

Odůvodnění:

I. Úvod

Dne 31. března 2014 zahájil Energetický regulační úřad (dále jen „Úřad“) doručením oznámení o zahájení kontroly podle ust. § 5 odst. 2 písm. b) zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), kontrolu ve věci dodržování ust. § 68 odst. 3 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „energetický zákon“), v důsledku poškození nízkotlakého plynovodu DN 20, k němuž došlo dne 7. srpna 2013 v Ostravě na ulici Chelčického u domu č. p. 10/649. V průběhu kontroly shromáždil kontrolní orgán podklady pro zjištění stavu věci v souladu s ust. § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), na základě kterých vyhotovil dne 7. května 2014 Protokol o kontrole č. [REDAKCE], č. j. [REDAKCE].

Kontrolovaná osoba neuplatnila vůči kontrolnímu zjištění uvedenému v protokole žádné námítky. Po prostudování podkladů obsažených v kontrolním spisu sp. zn. [REDAKCE], který byl převzat do správního spisu dne 23. června 2014, o čemž byl vyhotoven záznam o vložení do spisu č. j. [REDAKCE], dospěl správní orgán k závěru, že není pochyb o tom, že se předmětného jednání dopustila společnost ŠÍP STAVING s.r.o., se sídlem Ostrava - Zábřeh, ul. Kpt. Vajdy 3047/20, PSČ: 700 30, IČ: 253 85 755 (dále jen „účastník řízení“). Současně byly dostatečně zjištěny i ostatní skutečnosti, a proto přistoupil správní orgán v souladu s ust. § 150 správního řádu k vydání tohoto příkazu.

II. Popis skutkového stavu

Při kontrole bylo zjištěno, že stavebně technická činnost zhotovitele byla realizována na základě pravomocného stavebního povolení vydaného Úřadem městského obvodu Moravská Ostrava a Přívoz, odborem stavebního řádu a přestupků, dne 14. listopadu 2012 č. j. [REDAKCE] ke stavbě: „Rekonstrukce chodníku ulice Chelčického“. Pro vydání stavebního povolení bylo dne 29. června 2012 zpracováno vyjádření společnosti RWE Distribuční služby, s.r.o., zn. 5000652071, spolu se situačním schématem vedení plynovodů a přípojek v předmětné oblasti.

Zhotovitelem výše uvedené stavby byl účastník řízení, a to na základě Smlouvy o dílo č. [REDAKCE] ze dne 25. června 2013 uzavřené mezi účastníkem řízení a objednatelem, Statutárním městem Ostrava, městským obvodem Moravská Ostrava

a Přívoz. Dne 8. července 2013 došlo k předání stavby, o čemž byl sepsán Předávací protokol staveniště.

Dne 7. srpna 2013 došlo v ulici Chelčického 10/649 v Ostravě v souvislosti s prováděním zemních prací na stavbě „Rekonstrukce chodníku Chelčického“ k poškození odvodňovače nízkotlakého plynovodu DN 20. O této události byl týž den učiněn zápis do Denního záznamu stavby na list č. 8655490.

Účastník řízení při fyzické kontrole kontrolního orgánu na místě dne 16. dubna 2014 uvedl, že jeho zaměstnanci byli řádně proškoleni o výskytu inženýrských sítí, což potvrdil písemným prohlášením zaměstnanců s plánem BOZP. Před vlastním zahájením výkopových prací však nebylo provedeno vytyčení, neboť se účastník řízení domníval, že stačí určení polohy plynárenského zařízení pomocí žlutých směrových tabulek označujících plynárenské zařízení, a proto nežádal o vytyčení. Účastník řízení také sdělil, že odvodňovač plynárenského zařízení byl pravděpodobně poškozen při strojním rozbití litého asfaltu. Po odkrytí asfaltu byl samotný odkop prováděn ručně a zaměstnanci účastníka řízení při něm zjistili únik plynu.

Vzniklé poškození plynárenského zařízení bylo bezprostředně nahlášeno jeho místně příslušnému správci, který zajistil jeho následnou opravu. V důsledku vzniklého poškození došlo dle Protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení č. [REDAKCE] a Protokolu o úniku plynu z poškozeného plynárenského zařízení k úniku 21 m³ zemního plynu do ovzduší za dobu 30 minut. Nedošlo k přerušení dodávky plynu žádnému zákazníkovi. Z protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma bylo přitom rovněž zjištěno, že výkop byl prováděn strojně. Veškeré náklady spojené s opravou plynárenského zařízení a únikem plynu uhradil účastník řízení beze zbytku.

III. Právní hodnocení

Správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona se dopustí právnická nebo podnikající fyzická osoba tím, že poruší některý ze zákazů stanovených v ust. § 46 odst. 8 až 10 nebo ust. § 68 odst. 3 nebo některou z povinností stanovených v ust. § 46 odst. 12 nebo 13 energetického zákona.

V rámci správního řízení se správní orgán zabýval správním deliktem ve smyslu výše uvedeného ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona v návaznosti na porušení zákazu poškození plynárenského zařízení při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo ně podle ust. § 68 odst. 3 věty druhé energetického zákona. Toto ustanovení představuje kategorický zákaz určitého jednání v ochranném pásmu tak, aby nedošlo k poškození plynárenského zařízení.

V uvedeném případě je znakem skutkové podstaty správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona s použitím odkazu na ust. § 68 odst. 3 větu druhou energetického zákona poškození plynárenského zařízení a trestat tak lze pouze pachatele,

který se dopustil jednání (provádění činnosti v ochranném pásmu či mimo ně) vedoucího k poškození zařízení, mezi nímž a způsobeným následkem je příčinná souvislost, tj. pachatele, který přímo svou činností plynárenské zařízení poškodil. V daném případě není pochyb o tom, že to byl právě účastník řízení, kdo prováděl dne 7. srpna 2013 zemní práce, při kterých došlo v ochranném pásmu plynárenského zařízení k jeho poškození.

Správní orgán se dále zabýval posuzováním otázky, zda účastník řízení věděl, že činnost prováděl v ochranném pásmu plynárenského zařízení, a jakým způsobem účastník řízení zemní práce v ochranném pásmu prováděl.

Z ust. § 68 odst. 2 energetického zákona vyplývá definice ochranného pásma, kterým se rozumí souvislý prostor v bezprostřední blízkosti plynárenského zařízení, který činí u nízkotlakých a středotlakých plynovodů a plynovodních přípojek, jimiž se rozvádí plyn v zastavěném území obce 1 m na obě strany od půdorysu, u ostatních plynovodů a plynovodních přípojek 4 m na obě strany půdorysu a u technologických objektů 4 m od půdorysu.

Vlastní existence plynárenského zařízení byla účastníkovi řízení prokazatelně známa ze stanoviska RWE Distribuční služby, s.r.o., zn. 5000652071 ze dne 29. června 2012 a ze situačního schématu. V rámci řízení však bylo zjištěno, že účastník řízení nepožádal správce plynárenského zařízení o přesné vytyčení plynárenských zařízení nacházejících se v dotčené oblasti, a to i přesto, že mu tuto povinnost ukládalo výše uvedené stanovisko, které v bodu 4 uvádí, že před zahájením stavební činnosti bude v ochranném pásmu plynárenského zařízení provedeno jeho vytyčení. Účastník řízení se domníval, že stačí určení polohy plynárenského zařízení pomocí žlutých směrových tabulek označujících plynárenské zařízení, a proto nežádal o vytyčení. Správní orgán však k tomuto uvádí, že si účastník řízení měl na základě stanoviska správce plynárenského zařízení být vědom svých povinností při provádění činností v ochranném pásmu plynárenských zařízení a měl dle nich postupovat. Pokud mu správce plynárenského zařízení uložil povinnost provést před zahájením stavební činnosti vytyčení plynárenského zařízení, měl takto učinit. Pomocí žlutých tabulek nelze přesně určit polohu plynárenského zařízení, neboť slouží pouze pro orientační povědomí o existenci plynárenského zařízení v jejich blízkosti. Přesná poloha plynárenského zařízení se určuje pomocí kontrolních sond, hledačem nebo vizuálně dle orientačního zaměření dle ověřené dokumentace správce plynárenského zařízení. Vytyčení přitom provádí výhradně správce plynárenského zařízení.

V rámci správního řízení pak bylo zjištěno, že účastník řízení prováděl zemní práce s využitím strojního mechanismu.

Lze tak konstatovat, že účastník řízení svým postupem porušil zákaz poškození plynárenského zařízení při provádění jakýchkoliv činností v ochranném pásmu či mimo ně podle ust. § 68 odst. 3 věty druhé energetického zákona.

Správní orgán na základě výše uvedeného zjistil a prokázal, že účastník řízení v rozporu s ust. § 68 odst. 3 věta druhá energetického zákona prováděl 7. srpna 2013 v ulici Chelčického 10/649 v Ostravě zemní práce na stavbě „Rekonstrukce chodníku Chelčického“, při kterých byl poškozen odvodňovač nízkotlakého plynovodu DN 20, a tím došlo k porušení zákazu poškození plynárenského zařízení činnostmi v ochranném pásmu či mimo ně.

Správní orgán tak má na základě výše uvedeného za prokázané, že byly naplněny formální znaky deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona. V této souvislosti se Úřad nicméně musel zabývat také otázkou naplnění materiální stránky uvedeného deliktu.

Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 31. května 2007 sp. zn. 8 As 17/2007-135 vyplývá, že aby mohlo být určité protiprávní jednání kvalifikováno jako správní delikt, musí být kromě formálních znaků deliktního jednání naplněna i materiální stránka deliktu a jednání musí vykazovat určitou míru společenské nebezpečnosti ve vztahu k porušené povinnosti stanovené zákonem na ochranu odpovídajících hodnot. Upravují-li zásady soudního trestání situaci, v níž formálně trestný skutek nelze považovat za trestný čin, je-li jeho společenská nebezpečnost nižší než nepatrná, musí obdobná pravidla platit i pro správní delikty. V daném případě účastník řízení svým jednáním poškodil plynárenské zařízení, a způsobil únik plynu. V jednání účastníka lze tudíž shledat jistou společenskou nebezpečnost spočívající v ohrožení zájmu společnosti na bezpečném a spolehlivém provozu plynárenské soustavy, který je zákonem vyjádřen prostřednictvím zákazu provádění činností v ochranném pásmu plynárenského zařízení či mimo ně podle ust. § 68 odst. 3 věty druhé energetického zákona. Jednání účastníka řízení tedy naplnilo znaky materiální stránky správního deliktu, přestože následkem správního deliktu bylo pouze místní narušení spolehlivého provozu plynárenské soustavy.

Správní orgán se dále zabýval otázkou, zda jsou naplněny podmínky uvedené v ustanovení § 91d odst. 1 energetického zákona, tedy zda účastník řízení za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil. Například pokud by zemní práce byly prováděny ručně s maximální opatrností a v souladu s podmínkami stanovenými podle ust. § 68 odst. 4 písm. b) energetického zákona. Z podkladů shromážděných v řízení nicméně existence takových okolností nevyplývá a účastník řízení existenci takových okolností ani netvrdil.

Lze uzavřít, že účastník řízení je odpovědný za spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona, a správní orgán proto přistoupil k uložení pokuty.

IV. Uložení pokuty

Za správní delikt podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona lze uložit podle ust. § 91a odst. 4 téhož zákona pokutu až do výše 15 000 000 Kč. Jedná se samozřejmě

o maximální možnou výši pokuty, jejíž uložení připadá v úvahu v případě zvláště vysoké závažnosti správního deliktu včetně jeho následků, době trvání a okolností, za kterých byl spáchán. V tomto případě je třeba uvažovat o uložení pokuty ve výši odpovídající okolnostem tohoto správní deliktu.

Při stanovení výše pokuty je správní orgán povinen postupovat podle ust. § 91d odst. 2 energetického zákona a přihlídnout k závažnosti správního deliktu, zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům, době trvání a okolnostem, za nichž byl správní delikt spáchán. V neposlední řadě správní orgán přihlédl při stanovení výše pokuty též k osobě účastníka řízení.

Při hodnocení způsobu spáchání správního deliktu, jeho následků, doby trvání a okolností, za kterých byl správní delikt spáchán, je třeba vyjít především ze zjištěného stavu věci. V řízení bylo zjištěno a prokázáno, že plynárenské zařízení nebylo před zahájením prací vytyčeno, tudíž nebyly respektovány podmínky stanovené provozovatelem distribuční soustavy. Zemní práce byly nadto v ochranném pásmu plynárenského zařízení prováděny za pomoci strojního mechanismu. Tyto okolnosti je proto třeba považovat za okolnosti, které závažnost správního deliktu zvyšují.

Správní orgán při stanovení výše pokuty přihlédl také k následkům spáchaného správního deliktu, které jsou vázány na energetickou důležitost předmětného zařízení, a to k úniku plynu do ovzduší a přerušení dodávky konečným zákazníkům. Účastníku řízení je vytykáno, že poškodil nízkotlaký plynovod DN 20, přičemž došlo k úniku 21 m³ zemního plynu. K přerušení dodávky zemního plynu nedošlo. Tyto údaje vypovídají o nízké energetické důležitosti plynárenského zařízení, které účastník řízení svým jednáním narušil, a správní orgán k této skutečnosti proto při stanovení výše pokuty přihlédl jako k polehčující okolnosti.

V důsledku poškození výše uvedeného plynárenského zařízení došlo k úniku plynu do ovzduší v celkové délce trvání pouze po dobu 30 minut. Tuto skutečnost ovšem nemohl účastník řízení více ovlivnit, neboť vzniklé poškození předmětného zařízení bezprostředně nahlásil místně příslušnému správci plynárenského zařízení, který zajistil jeho následnou opravu. Ke skutečnosti, že došlo k bezprostřednímu nahlášení poškození předmětného zařízení, bylo přihlédnuto při stanovení výše pokuty také jako k polehčující okolnosti.

Za polehčující okolnost správní orgán považuje i to, že vzniklá škoda byla uhrazena ještě před zahájením kontroly.

Při stanovení výše pokuty je nutno též zohledňovat opakovanost porušování zákona účastníky řízení, ať už z pohledu neustálého porušování totožných ustanovení a právních předpisů, nebo celkové nedisciplinovanosti při nedodržování stanovených povinností. V tomto případě je třeba zohlednit, že účastník řízení není evidován v rámci žádného jiného správního řízení za porušení zákona ve věcné působnosti Úřadu. Lze tak říct, že účastník

řízení porušil právní předpis ve věcné působnosti Úřadu poprvé, což je zohledněno při stanovení výše pokuty jako výrazně polehčující okolnost.

Co se týče osoby pachatele správního deliktu, správní orgán vycházel při stanovení výše pokuty ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 1 As 9/2008-133), z níž vyplývá, že správní orgán ukládající pokutu za správní delikt je povinen přihlídnout k osobním a majetkovým poměrům pachatele tehdy, pokud je podle osoby pachatele a výše pokuty, kterou lze uložit, zřejmé, že by pokuta mohla mít likvidační charakter, a to i v případech, kdy příslušný zákon osobní, a majetkové poměry pachatele v taxativním výčtu hledisek rozhodných pro určení výše pokuty neuvádí. Vzhledem k tomu, že správní orgán stanovil pokutu ve výši 5 000 Kč, tj. u spodní hranice zákonného rozpětí pokuty, nelze v případě správního trestání právnické osoby uvažovat o tom, že by taková výše pokuty mohla mít na účastníka řízení likvidační dopad.

Po zvážení všech okolností ve smyslu ust. § 91d odst. 2 energetického zákona byla účastníkovi řízení uložena pokuta ve výši 5 000 Kč, jak je uvedeno ve výroku I. tohoto rozhodnutí, tj. při samé dolní hranici možné zákonné sazby dle energetického zákona. Správní orgán považuje stanovenou výši pokuty za zcela přiměřenou míře a významu chráněného společenského zájmu upraveného energetickým zákonem a zároveň ji považuje za odstrašující, a může tak plnit jak represivní, tak preventivní funkci.

Souběžně je výrokem III. ukládána povinnost úhrady nákladů řízení, neboť správní orgán je podle § 79 odst. 5 správního řádu povinen účastníkovi, který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou. Podle ustanovení § 6 odst. 1 vyhlášky Ministerstva vnitra č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, činí paušální částka 1 000 Kč.

Poučení:

Proti tomuto příkazu lze podle ust. § 150 odst. 3 správního řádu podat odpor ve lhůtě 8 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Lhůta pro podání odporu se počítá ode dne následujícího po doručení příkazu, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy byl nedoručený a uložený příkaz připraven k vyzvednutí.

- Otisk úředního razítka -

Mgr. Petra Cieslarová, v. r.
oprávněná úřední osoba
sekce kontroly

